

APOKALYPTICKÉ SPISY

RUDOLF STEINER

GA 90a

Prednáška I

Berlín, 10. októbra 1904

V poslednej prednáške som hovoril o štádiách vývoja človeka, v ktorých sa stáva schopným hovoriť o „apokalypse“ a navyše ju aj sám ohlasovať. Povedal som, že pohľad vidiaceho sa musí rozprestierať po takých rozsiahlych epochách, že skúma čas predtým, ako človek začal prechádzať inkarnáciami ako jednotlivec, ako aj epochy, ktoré predchádzali týmto cestám narodením a smrťou. Povedal som tiež, že predtým, ako bude toto videnie možné, musel Chela (učeník) dosiahnuť tretí stupeň Chelashipu. To platí aj pre Apokalypsu svätého Jána. Vízia toho, kto skúma svet týmto spôsobom, sa nelíši od vízie ostatných zasvätencov. Hneď na začiatku si musíte uvedomiť, že takéto vízie alebo vyššie skúsenosti (alebo ako sa to dá nazvať) sa navzájom nelíšia. Aj keď sa to niekomu, kto nie je zasvätenec, môže zdať zvlášťne, ak sa napríklad hovorí o štyroch šelmách, účet, ktorý dal jeden zasvätenec, sa nebude líšiť od toho, čo dal iný. Dvaja zasväteneci nebudú podávať rôzne správy o tej istej veci. Aby som vám poskytol obraz, budem hovoriť o tom, čo každý zasvätenec tohto stupňa zažíva v súvislosti s evolučnou cestou ľudstva.

Zasvätenec, ktorý oznámil, čo je obsiahnuté v Apokalypse, skúmal epochu, ktorá predchádzala epoche našej súčasnej koreňovej rasy, skúmal dve ľudské rasy predchádzajúce našej, skúmal čas, keď človek prvýkrát nadobudol svoju súčasnú podobu uprostred lemurskej rasy, skúmal aj život, ktorý siaha za hranice narodenia a smrti. Pred týmto časovým bodom uprostred lemurskej epochy bola konštitúcia človeka celkom odlišná od ľudskej bytosti, ktorá dnes stojí pred nami. Začnem od celkom konkrétneho bodu. Človek súčasnosti pozostáva, ako viete, zo siedmich tel: fyzického tela, éterického tela, astrálneho tela a štyroch ďalších. Ide nám len o tri nižšie telá. Existuje fyzické

telo, ktoré je vnímané bežnými zmyslami, a potom éterické telo, ktoré nie je vnímané týmito zmyslami. Éterické telo môžu vnímať tí, ktorí nadobudli potrebnú schopnosť, a to tak, že odvrhnú fyzické telo dotknutej ľudskej bytosti. Potom vidia vo vesmíre „dvojníka“ človeka. Farba tohto „dvojníka“ je viac-menej farba broskyňového kvetu. V tejto „dvojke“ je akoby vložené astrálne telo, žiarivý ovál. Keď dnes zomiera ľudská bytosť, vyššie telá, vrátane éterického tela, vystupujú z fyzického tela. Počas obdobia bezprostredne po smrti je astrálne telo stále spojené s éterickým telom. Po niekoľkých dňoch astrálne telo opustí éterické telo a začne prechádzať cestou, ktorú musí absolvovať medzi smrťou a novým narodením. Pozícia éterického tela je dnes len sprostredkovateľom medzi aktivitou astrálneho tela a fyzického tela. V súčasnej pozemskej existencii človeka má pre neho najväčší význam fyzické telo. Fyzický mozog je nástrojom najvyššej duchovnej činnosti človeka. Éterické telo je prostredníkom, spojovacím článkom medzi činnosťou vyšších tiel a fyzickým telom. V prvých dvoch pretekoch ani v úvodnej časti tretích pretekov nedošlo k žiadnemu rozpusteniu tohto spojovacieho článku. spojovací článok medzi činnosťou vyšších tiel a fyzickým telom. V prvých dvoch pretekoch ani v úvodnej časti tretích pretekov nedošlo k žiadnemu rozpusteniu tohto spojovacieho článku. spojovací článok medzi činnosťou vyšších tiel a fyzickým telom. V prvých dvoch pretekoch ani v úvodnej časti tretích pretekov nedošlo k žiadnemu rozpusteniu tohto spojovacieho článku.

V takzvanej polárnej rase (prvej koreňovej rase) bolo najdôležitejšie éterické telo, celé telo človeka vtedy pozostávalo z jemnej éterickej substancie. Až neskôr sa éterické telo zahustilo preniknutím fyzickej hmoty. Na konci prvého Root Race nebol človek pripútaný k zemi ako dnes. Vznášal sa cez éterickú zem a aj jeho orgány boli éterické. Bol to éterická bytosť. V čase Lemúrie postupným zahusťovaním nadobudol fyzickú telesnosť. Ale ani uprostred lemurskej epochy nebol takou hustou bytosťou ako dnes. Na začiatku tretej koreňovej rasy (Lemurian) bola hmota len o niečo hustejšia ako dnešná oblačnosť nad horami. Práve do týchto „ohnivých oblakov“ sa v tom čase inkarnovali muži.

Keď nás geológ vráti do určitého veku v histórii Zeme, keď už nemožno nájsť fyzické pozostatky ľudských bytostí, všetky fyzické stopy sa stratia. Je to preto, že v určitom období sa človek skladal z tak jemnej, riedkej hmoty, že v skorších vrstvách Zeme neexistujú žiadne fyzické stopy.

Aby sme mali v našom jazyku výraz pre prechod od jemnej, éterickej hmoty k hmote fyzickej, tých bytostí, ktoré sa vyvinuli do fyzickej hustoty, hovorí ezoterik o štádiu človeka Orla. Fyzický človek v tej epoche sa nazýva Orol. V

jazyku ezoteriky je Orol mužom Lemurskej rasy, ktorý sa prepracoval z éterickej hmoty do hustej, pevnej hmoty.

Po Lemurskej rase nasleduje rasa Atlantída. V tejto atlantskej rase bol človek spočiatku obdarený trochu hustejším éterickým telom. V tom čase bol ešte schopný ovládať živú silu semien rastlín. Pomocou prány (životnej sily) rastlín poháňal vzducholode v Atlantíde, ktoré opísal Scott-Elliott. To nám ukazuje, že v tej epoche mal človek väčšiu moc nad svojím éterickým telom (éterický „dvojník“), než má dnes. Neskôr človek dosiahne vládu nad ešte vyššími telami. Tento proces, ktorý je skutočným a skutočným procesom, podrobne opísal apokalyptista. Druhé štádium, kde človek ešte ovládal svoje éterické telo, označuje ezoterický výraz: štádium Levieho muža. Leví muž je technický výraz pre Atlant'ana. Potom prichádza muž piatej koreňovej rasy, árijskej rasy, Tieto tri označenia: Orol, Lev, Býk sa vzťahujú na určité a následné štádiá vývoja ľudsťva. Ten, kto je zasvätený do určitých Mystery Schools, sa naučí rozumieť určitému jazyku a písmu, v ktorom tí, ktorí poznajú všeobjímajúce pravdy, vyjadrujú svoje skúsenosti. Je to jazyk, ktorý píšu a hovoria všetci zasvätení na zemi, symbolický jazyk, symbolická forma reči. Každý, kto sa to naučil, rozumie tomu, a keď nájde konkrétny znak v starovekých záznamoch, vie, že má určitý význam. V priebehu niektorých z týchto prednášok budem hovoriť o niektorých z týchto znakov, o najzákladnejších z nich. Znak, ktorý sa často používa na označenie týchto štádií ľudskej evolúcie, je znak dvoch prepletených trojuholníkov, ktoré spolu tvoria šesťhranný obrazec. Nižšie leží trojuholník, ktorý symbolizuje predchádzajúce podmienky. Tri uhly nie sú vyplnené; označujú tri pôvodné stavy človeka. V strede je skutočný muž. Táto trvalá entita, ktorá prechádza inkarnáciami, zostáva vo všetkých fázach. To je to, čo sa označuje ako človek. Takže tu máte štyri spôsoby bytia, prostredníctvom ktorých sa človek stáva človekom v priebehu svojho vývoja. Sú vyznačené v dvoch prepletených trojuholníkoch. Ak budete študovať toto znamenie, pochopíte, prečo sa tieto štyri zvieratá spomínajú vždy, keď apokalyptista hovorí o týchto štádiách vývoja. Objavujú sa aj v Knihe proroka Ezechiela. V Apokalypse sv. Jána sú opísané veľmi zvláštnym spôsobom. V strede je skutočný muž. Táto trvalá entita, ktorá prechádza inkarnáciami, zostáva vo všetkých fázach. To je to, čo sa označuje ako človek. Takže tu máte štyri spôsoby bytia, prostredníctvom ktorých sa človek stáva človekom v priebehu svojho vývoja. Sú vyznačené v dvoch prepletených trojuholníkoch. Ak budete študovať toto znamenie, pochopíte, prečo sa tieto štyri zvieratá spomínajú vždy, keď apokalyptista hovorí o týchto štádiách vývoja. Objavujú sa aj v Knihe proroka Ezechiela. V Apokalypse sv. Jána sú opísané veľmi zvláštnym spôsobom. V strede je skutočný muž. Táto trvalá

entita, ktorá prechádza inkarnáciami, zostáva vo všetkých fázach. To je to, čo sa označuje ako človek. Takže tu máte štyri spôsoby bytia, prostredníctvom ktorých sa človek stáva človekom v priebehu svojho vývoja. Sú vyznačené v dvoch prepletených trojuholníkoch. Ak budete študovať toto znamenie, pochopíte, prečo sa tieto štyri zvieratá spomínajú vždy, keď apokalyptista hovorí o týchto štádiách vývoja. Objavujú sa aj v Knihe proroka Ezechiela. V Apokalypse sv. Jána sú opísané veľmi zvláštnym spôsobom. Sú vyznačené v dvoch prepletených trojuholníkoch. Ak budete študovať toto znamenie, pochopíte, prečo sa tieto štyri zvieratá spomínajú vždy, keď apokalyptista hovorí o týchto štádiách vývoja. Objavujú sa aj v Knihe proroka Ezechiela. V Apokalypse sv. Jána sú opísané veľmi zvláštnym spôsobom. Sú vyznačené v dvoch prepletených trojuholníkoch. Ak budete študovať toto znamenie, pochopíte, prečo sa tieto štyri zvieratá spomínajú vždy, keď apokalyptista hovorí o týchto štádiách vývoja. Objavujú sa aj v Knihe proroka Ezechiela. V Apokalypse sv. Jána sú opísané veľmi zvláštnym spôsobom.

Apokalyptista preráža závoje, ktoré oddeľujú človeka od oblastí, v ktorých môže vidieť tie skoršie štádiá evolúcie. V človeku sa musia vyvinúť iné orgány, aby mohol skutočne vidieť, čo sa predtým stalo na Zemi. Etapy vývoja, ktorými človek prešiel a ktoré sa preňho stali neviditeľnými, ktorých si už nie je vedomý, sa preňho musia opäť stať živou realitou. Takže v apokalyptistovi muselo byť éterické telo zapálené k životu, musí začať skutočne vidieť; celá jeho bytosť sa musí stať „okom“. Preto musí byť apokalyptista schopný nielen preniesť sa späť do štádia Orla, Leva, Býka, ale musí to urobiť aj ako Veštec. A v tretej fáze zasvätenia Chela skutočne získava túto silu vízie.

To, čo som tu opísal, možno nájsť vo štvrtej kapitole Apokalypsy sv. Jána. Apokalypsa opisuje nielen minulé etapy ľudskej evolúcie, ale aj budúce etapy. Aby človek pochopil tieto budúce štádiá, musí byť schopný ako vidiaci použiť sily éterického tela a vyšších tiel, ktoré sa v priebehu evolúcie prestali používať. Muž Piatej Rasy sa môže voľne pohybovať, môže si byť vedomý iba seba samého, vo fyzickom tele. Ale vyvíja sa tak, že neskôr sa môže stať vedomým vo vyšších telách. V súčasnej podrase piatej koreňovej rasy sme dosiahli veľmi hlboký vývoj, a to fyzického intelektu. Naša súčasná podrasa (piata) bude nasledovaná šiestou podrasou a po nej opäť siedma. Tým sa naša piata koreňová rasa skončí. Po nej bude nasledovať ďalšia, vyššia koreňová rasa a po nej opäť ďalšia. Táto evolúcia teda spočíva v tom, že človek sa stále viac učí používať svoje vyššie telá. Smerujeme k veľmi jasnému cieľu, pretože sme na ceste z piateho do šiesteho koreňového závodu. Človek teraz používa svoj fyzický rozum na všetko; prijíma určité morálne učenie a náboženstvo. Toto ho riadi, pretože fyzický intelekt má vládu. Jednotlivec musí

nevyhnutne hľadať svoje blaho, svoje šťastie na úkor iných. Jednotlivec, ktorý sa usiluje o vyšší rozvoj, sa snaží prekročiť, povzniesť sa nad podmienky každodenného života. Smerujeme k veľmi jasnému cieľu, pretože sme na ceste z piateho do šiesteho koreňového závodu. Človek teraz používa svoj fyzický rozum na všetko; prijíma určité morálne učenie a náboženstvo. Toto ho riadi, pretože fyzický intelekt má vládu. Jednotlivec musí nevyhnutne hľadať svoje blaho, svoje šťastie na úkor iných. Jednotlivec, ktorý sa usiluje o vyšší rozvoj, sa snaží prekročiť, povzniesť sa nad podmienky každodenného života. Smerujeme k veľmi jasnému cieľu, pretože sme na ceste z piateho do šiesteho koreňového závodu. Človek teraz používa svoj fyzický rozum na všetko; prijíma určité morálne učenie a náboženstvo. Toto ho riadi, pretože fyzický intelekt má vládu. Jednotlivec musí nevyhnutne hľadať svoje blaho, svoje šťastie na úkor iných. Jednotlivec, ktorý sa usiluje o vyšší rozvoj, sa snaží prekročiť, povzniesť sa nad podmienky každodenného života.

V okultných školách sa používajú tri slová na charakterizáciu New Age, veku novej, neskôr ľudskej rasy. V oblasti spoločného života je slovom „bratstvo“, bratská láska. To je dôvod, prečo Teozofická spoločnosť vzala Univerzálne bratstvo ako hlavný princíp vo svojich deklarovaných cieľoch, pretože cieľom Teozofickej spoločnosti je pripraviť sa na život v Šiestej rase. Človek sa potom bude cítiť šťastný len vtedy, keď šťastie nezíska, na úkor iných. To je skutočná morálka.

Naša veda je materialistická. V ďalších čiastkových pretekoch to bude iné. Snažíme sa o inú formu vedy, konkrétne o „pneumatológiu“. Učenie týkajúce sa ducha, duchovna, bude v novej rase dominantné.

A v oblasti náboženstva bude vládnuceim princípom niečo, čo dnes ešte nie je možné, pretože v ceste stojí intelekt. Človek bude sám vnímať existenciu božského svetového ducha. To je slobodný náboženský princíp ďalšej rasy. Bratská láska, pneumatológia, sebaautorita v náboženských záležitostiach, tieto tri princípy budú charakterizovať budúcu rasu, ktorá sa pomaly pripravuje v našom vlastnom živote. Siedma rasa bude mať celkom odlišné formy života, o ktorých budeme hovoriť pri inej príležitosti.

Kresťanstvo sa zrodilo vo štvrtej podrase. Tomuto čiastkovému preteku predchádzal tretí. V určitých časových cykloch sa rekapituluje to, čo sa už stalo. Prvé tri podrasy stručne rekapitulujú stupne orla, leva a býka. Boli to prípravné rasy, zatiaľ čo skutočná úloha rasy sa objavila vo štvrtej podrase, ktorá je označená výrazom Človek alebo Boh sa stáva človekom. Kresťanstvo vzniklo v štvrtej podrase. Piata podrasa, naša súčasná, začala asi v polovici stredoveku. To je to, čo nazývame, v najširšom zmysle slova, germánska podrasa. Oddelila sa od takzvanej latinskej rasy. Tento pojem zahŕňal všetko,

do čoho prúdil prúd kresťanstva a čo sa postupne rozvíjalo v duchovnom živote Európy.

V Apokalypse je týchto sedem podmienok alebo stupňov označených siedmimi „cirkvami“ alebo komunitami. Spoločenstvá sú zástupcami siedmich podrás. Slová hovorené spoločenstvám Efez, Smyrna a tak ďalej sú zamerané na rôzne podrasy. Príslušníci rôznych rás stále žijú vo svete; členovia prvej podrasy piatej koreňovej rasy stále prežívajú. Indiáni v podstate patria k tejto podrase.

Pôvodné indiánske národy priniesli kultúru myslenia k vyjadreniu v najvyššom zmysle. Najvyššia sublimácia myslenia sa prejavila v starovekej Indii. Táto prvá podrasa stručne rekapitulovala vývoj lemúrskeho človeka, ktorý bol mužom „citu“. Členovia našej súčasnej rasy (áriji) sú muži „myslenia“. Pamäť sa prvýkrát vyvinula v Atlantíde. Lemurian nemal žiadnu pamäť. V prvej podrase (Indii) človek skutočne myslel, ale jeho myslenie bolo akýmsi pocitom a to, čo si myslel, sa prejavuje v starej védскеj civilizácii. Védsku literatúru čítate správne, ak pri čítaní nadobudnete dojem, že myšlienka sa vyhrieva v zázračnom svete pocitov. V civilizáciách, kde pamäť prichádza skôr na pomoc myšlienky, kde vonkajšie zvyky potom zachovávajú túto pamäťovú kultúru v uctievaní antických hrdinov, kde sa spomienka na veľkého vynálezcu, objaviteľa alebo kráľa etabluje ako princíp morálky. Život, kde sa zostavujú dlhé zoznamy mien a údajov; v týchto civilizáciách vznikli základy kalendára. Veľa bolo zaznamenaných v raných rasách starými Indiánmi a perzskými mágmi.

Dnešní muži sa vyvinuli z týchto raných podrás. Človek postúpil do piatej podrasy, pretože si uvedomil, že Božstvo je v ňom samom, pretože pochopil apokalyptický vývoj.

Ale prvá podrasa, ktorá sa formuluje vo Vedách, by tiež mohla najľahšie podľahnúť omylu. Pocit ešte nebol dostatočne silný, aby umožnil Myšlienkou stať sa vnútorným v pravom zmysle. V indickej kultúre sú teda zjavné dva aspekty. Na jednej strane máme vznešené myšlienky duchovných božstiev obsiahnuté v starovekej védскеj kultúre, to úžasné náboženstvo, o ktorom tí, ktorí ho naozaj nepoznajú, si nemôžu vytvoriť žiadnu predstavu; ani nemôžu vytvoriť žiadnu predstavu o hĺbke Vedanty. Toto všetko je duchovná náuka o parite a jasnosti, o ktorej sa v Európe hovorí a právom hovorí, že zakaždým, keď sa človek ponorí do týchto hĺbín, keď sa naučil zostať tichý a pokojný v duši, sú stále znova zdrojom nový zázrak. Úžas, ktorý môže vzbudzovať náš moderný život, sa stráca v ničote tvárou v tvár tomu, čo ponúka staroveká indickej kultúra. Ale na druhej strane indiánske národy upadli do modlárstva v jeho najhrubšej forme. To, čo sa zvyčajne nachádza v knihách o starovekej

indickej kultúre, je spleť predstáv o bohoch a náboženských predstavách a neposkytuje pravdivý obraz. Treba ostro rozlišovať medzi modlárstvom prevládajúcim medzi ľuďmi a vznešeným, majestátnym duchovným svetom Brahmanov. Veľké svetlé stránky života ľudstva majú vždy svoje tienisté stránky. Potom, v ktorého národe alebo rase boli jednotlivci s vysokým duchovným vývojom, často sami zotrvali v lipnutí na externalitách. Indiánske národy upadli do modlárstva v jeho najhrubšej forme. To, čo sa zvyčajne nachádza v knihách o starovekej indickej kultúre, je spleť predstáv o bohoch a náboženských predstavách a neposkytuje pravdivý obraz. Treba ostro rozlišovať medzi modlárstvom prevládajúcim medzi ľuďmi a vznešeným, majestátnym duchovným svetom Brahmanov. Veľké svetlé stránky života ľudstva majú vždy svoje tienisté stránky. Potom, v ktorého národe alebo rase boli jednotlivci s vysokým duchovným vývojom, často sami zotrvali v lipnutí na externalitách. Indiánske národy upadli do modlárstva v jeho najhrubšej forme. To, čo sa zvyčajne nachádza v knihách o starovekej indickej kultúre, je spleť predstáv o bohoch a náboženských predstavách a neposkytuje pravdivý obraz. Treba ostro rozlišovať medzi modlárstvom prevládajúcim medzi ľuďmi a vznešeným, majestátnym duchovným svetom Brahmanov. Veľké svetlé stránky života ľudstva majú vždy svoje tienisté stránky. Potom, v ktorého národe alebo rase boli jednotlivci s vysokým duchovným vývojom, často sami zotrvali v lipnutí na externalitách. majestátny duchovný svet Brahmanov. Veľké svetlé stránky života ľudstva majú vždy svoje tienisté stránky. Potom, v ktorého národe alebo rase boli jednotlivci s vysokým duchovným vývojom, často sami zotrvali v lipnutí na externalitách. majestátny duchovný svet Brahmanov. Veľké svetlé stránky života ľudstva majú vždy svoje tienisté stránky. Potom, v ktorého národe alebo rase boli jednotlivci s vysokým duchovným vývojom, často sami zotrvali v lipnutí na externalitách.

V Liste obci Efez sa Apokalypsa pokúša podať obraz o týchto javoch. Na jednej strane sú tí, ktorí si zachovali svoju „prvú lásku“, a na druhej tí, ktorí zanechali diela svojej „prvej lásky“ a klesli na nižšiu úroveň. Mikulášania sú označovaní ako tí, ktorí považujú vonkajšie veci za jediný cieľ človeka. Monumentálne slová musia byť adresované tým, ktorí žijú v takejto komunite.

Chcel som len ukázať, ako sa udalosti svetového významu dotýkajú v tomto úryvku Listu spoločenstvu v Efeze, ktorý predstavuje tieto podmienky. Citát zo Zj 2,1-7: Anjelovi zboru v Efeze napíš: Toto hovorí ten, ktorý drží sedem hviezd vo svojej pravici, ktorý sa prechádza medzi siedmimi zlatými svietnikmi; Viem o tvojich skutkoch, o tvojej námahe, o tvojej trpezlivosti a o

tom, že nemôžeš zničiť tých, ktorí sú zlí, a skúsil si tých, ktorí hovoria, že sú apoštolmi a nie sú, a našiel si ich klamárov. A znášal si a mal trpezlivosť a pre moje meno sa namáhal a neomdlel. Ale mám niečo proti tebe, pretože si opustil svoju prvú lásku. Pamätaj teda, odkiaľ si padol, a číň pokánie a rob prvé skutky, inak prídem rýchlo k tebe a odstránim tvoj svietnik z jeho miesta, ak nebudeš činiť pokánie. Ale toto máš, že nenávidíš skutky mikulášskych, ktorých nenávidím aj ja. Kto má uši, nech počuje, čo Duch hovorí cirkvám, tomu, kto zvíťazí, dám jesť zo stromu života, ktorý je uprostred raja Božieho.